

ERA21 #04 2019 POSTDIGITÁLNÍ ARCHITEKTURA

Postdigitální architektura nahlíží vztah člověka a technologií v současném světě. Není globalizovaná, pozitivistická či pod kontrolou, spíše specifická, kritická a spekulativní. Nepředstavuje extenzi člověka a jeho mocenských vlivů, raději rozšiřuje vnímání světa, včetně chápání, co vlastně znamená člověkem být.

Když před čtrnácti lety vyšla *ERA21 #04/2005*, zaměřená na digitální architekturu, byla na tvůrčím vrcholu tzv. heroická generace, jejíž zástupci byli od začátku devadesátých let na vlně tzv. informační revoluce. Nové zobrazovací, výpočetní a komunikační nástroje otevřely Pandořinu skříňku netušených možností a začaly znejistňovat také architektonickou profesi a její roli ve společnosti. Dozvuky tohoto diskurzu pociťujeme dodnes. Termín postdigitální v tomto kontextu nepředstavuje antitezi k digitálnímu, jakou bylo postmoderní k modernímu, není návratem k postdigitálně analogickému, jak by mohl napovídát současný revival kolážových vizualizací. Jedná se více o kritickou reflexi výše zmíněného hnutí a jeho dopadů na situaci profese architekta a její filozofické, sociální či politické rámce?

ERA21 #04/2019 vyjde začátkem září a jako kurátora jsme si tentokrát přizvali Jakuba Kopce, který je dlouholetým spolupracovníkem a členem redakční rady časopisu. Kromě jeho vlastních východisek dáme nahlédnout pod pokličku zajímavých projektů z oblasti architektury i nových médií a vyzpovídáme řadu významných osobností z oboru, jakými jsou např. Greg Lynn, Jussi Parikka, Marjan Colletti, Liam Young, François Roche či Monika Mitášová a Marian Zervan.

Již nyní pro vás ve spolupráci s krajinným inženýrem Martinem Suchardou připravujeme páté letošní číslo, které ponese název *Modrá krajina* a vyjde v polovině října.

DA + ERA21

DEN ARCHITEKTURY S ČASOPISEM ERA21: MĚSTO A KLIMATICKÁ ZMĚNA

Naše planeta se potýká s největší klimatickou hrozbou za poslední tisíce let v důsledku lidské činnosti. Podle odborníků zbývá 12 let, než dojde k jejímu nevratnému poškození. Řešení problému musí nastat na úrovni politiky, ale existuje řada opatření, která lze realizovat i jako jednotlivci nebo organizace. *ERA21* se již tradičně zapojuje do celorepublikového festivalu Den architektury procházkou, která navazuje na některé z témat zpracovaných v časopise. Letos poprvé předběhneme ediční plán a procházku s názvem **Město a klimatická změna** věnujeme tématu pátého čísla, které vyjde v listopadu. Konkrétně si prostřednictvím exkurze s přizvanými odborníky – Vlastimilem Riegerem z Nadace Partnerství a Mojmírem Vlašínem z Ekologického institutu Veronica – prohlédneme několik příkladů přírodě blízkých adaptačních opatření realizovaných v posledních letech v samotném centru Brna. Jedná se zejména o zelené střechy či zelené fasády, jež mají příznivý vliv na snižování okolní teploty. Prohlídka je plánována na **sobotu 5. října**, bližší podrobnosti jako místo a čas budou upřesněny.
www.era21.cz

výstava

ZDENĚK FRÁNEK – MENTAL RELIEF

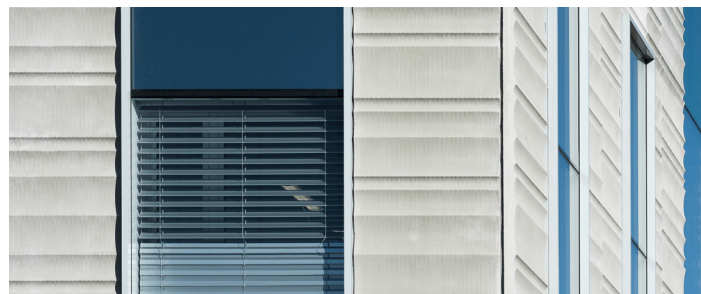
Letošní léto jsou prostory českobudějovického Domu umění vyhrazeny dílu architekta Zdeňka Fránka, neúnavného experimentátora a odvážného hledače nových možností. Výstavní projekt **Mental Relief** vychází z několika posledních Fránkových děl. Představuje výzkum možností zobrazení tradičního reliéfu jako klasické sochařské formy v architektuře a rozšiřuje spektrum možností jeho vnímání. Na jednu stranu pracuje s klasickým reliéfem, zde využitým pro zobrazení architektonického modelu, jeho intuitivně vybraných segmentových řezů stavební strukturou. Na stranu druhou jako mentální stenograf vpisující do pevné matrice osobní intimní sdělení. Stavební konstrukce je zde použita jako živá plocha ponechávající na svém reliéfním povrchu záznam události. Výstava potrvá **do 25. srpna**, dění sáň výstavy spojená s křestem stejnojmenné knihy proběhne v **sobotu 24. srpna** od 17 hodin.
www.dumumenicb.cz

CRITICAL CARE: ARCHITECTURE FOR A BROKEN PLANET

Naše planeta je v krizi. Přírodní a sociální katastrofy způsobené lidskou činností mohou způsobit, že se



Design.Your.Concrete.



Betonové povrchy strukturované matricemi

reckli.com

Země stane neobyvatelnou. Situace je kritická a do krize jsou vzhledem k provázanosti s investičními zájmy vtaženy i architektura a urbanismus. Aktuální výstava ve vídeňském AzW **Intenzivní péče:**

Architektura pro zlomenou planetu / Critical Care: Architecture for a Broken Planet kurátorka Angeliky Fitz a Elke Krasny se snaží ukázat, jak mohou architektura a urbanismus přispět k nápravě budoucnosti a záchraně planety i jejích obyvatel. Výstava potrvá **do 9. září**, recenzi pro vás připravujeme v některém z dalších čísel.
www.azw.at

JOSEF HOFFMANN – OTTO PRUTSCHER

Koncem června byla v Muzeu – Rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici u Jihlavy zahájena výstava **Josef Hoffmann – Otto Prutscher** kurátorů Rainalda Franze a Rostislava Koryčánka. Otto Prutscher (*1880) byl rakouský designér a architekt, ale také důležitá osobnost secesního vídeňského hnutí Wiener Sezession v čele s Gustavem Klimtem a jeden z kmenových designérů Wiener Werkstätte. Patřil k žákům a později také nejbližším spolupracovníkům Josefa Hoffmanna. Výstava, jež poukazuje na provázanost mezi těmito dvěma osobnostmi, potrvá **do 27. října**.
www.moravska-galerie.cz

výběrové řízení

ŘEDITEL METROPOLITNÍHO PLÁNU BRATISLAVA

Město Bratislava vyhlásilo výběrové řízení na post **ředitele Metropolitního institutu Bratislavy (MIB)**. Podrobnosti o výběrovém řízení, náplni práce, pravomocích a zodpovědnosti ředitele, požadavcích na uchazeče, stejně jako o nově zřízené příspěvkové organizaci Metropolitní institut Bratislavy jsou zveřejněny na webových stránkách Magistrátu města Bratislavy. Vypisovatel vítá i uchazeče z České republiky. V případě zájmu o účast ve výběrovém řízení pošlete podklady e-mailem na adresu vyberovekonania@bratislava.sk, a to nejpozději **do 16. srpna**.
www.bratislava.sk

festival + konference

REGENERATE: RESITE BUDE HLEDAT, JAK VRÁTIT MĚSTŮM ŠTĚSTÍ DO ŽIL

Letošní globální fórum reSITE Prahu opět na dva dny promění v hlavní město diskuzí o budoucnosti měst. Výroční konference s názvem **Regenerate** bude výzvou k akci pro udržitelnost, regeneraci i vyšší míru štěstí. Tým reSITE má za sebou i vlastní zkušenost, jak oživovat městské prostory – stojí totiž



somfy®

TaHoma®

umožňuje automatické ovládání
žaluzií, rolet, světel, topení, brány
a jiných zařízení od Somfy.

www.ovladamedomacnost.cz

za mezinárodně vyhlášeným marketem Manifesto. reSITE je čerstvým držitelem trofeje za nejlepší event roku a stal se nejvlivnějším setkáním svého druhu. Názoroví lídři, urbanisté, zástupci inovativních společností i starostové z celého světa se sjedou do pražského Fora Karlín ve dnech **19.–20. září**. Akce představí padesát řečníků a pro více než tisíce návštěvníků chystá úplně nové formáty, intenzivní break-out sessions a kulaté stoly, networkingové snídane, jógu a běh městem i megaparty.

www.resite.org

LANDSCAPE FESTIVAL OSTRAVA 2019

Až **do 10. října** probíhá v Ostravě 7. ročník letního krajinářského festivalu **Landscape Festival Ostrava 2019**, který se věnuje tématu městského veřejného prostoru a urbanizované krajiny v České republice a představuje Ostravu v nových environmentálních souvislostech. Hlavními tématy jsou komunikace a znovuvyužití i redefinování významu lokalit na trase z historického centra do Dolní oblasti Vítkovice. Během sezóny jsou k vidění instalace, které reagují na konkrétní prostory na trase festivalu. Formou architektonických intervencí a uměleckých instalací, výstav, debat a happeningů se festival snaží zdůraznit důležitost veřejného prostoru a zeleně pro město. Vyhledává degradované a diskutabilní plochy města, které mají potenciál stát se novými centry kulturního a společenského života. Tato místa se pak snaží pomocí site-specific instalací a happeningů oživit, kultivovat a nastínit jejich budoucí možný rozvoj. V rámci doprovodného programu se v **pondělí 23. září** uskuteční bilaterální seminář na téma udržitelnosti městské krajiny s názvem **Krajina, město a veřejný prostor**, festival ukončí mezinárodní konference **Industriální městská krajina: výzvy a budoucnost**, plánovaná **na 9. a 10. října**.

www.landscape-festival.cz

PROPAMÁTKY – OBNOVA A VYUŽÍVÁNÍ ŠKOL

Školy představují pevnou součást našeho stavebního fondu. Kromě významu daného jejich primárním zaměřením se často jedná o budovy výrazné architektonické i urbanistické hodnoty. Zajímá vás jejich současná obnova a možnosti nového využití? Dvanáctý ročník mezioborové konference **PROPAMÁTKY** na téma obnovy a využívání škol se uskuteční **6.–8. listopadu** v prostorách Městské knihovny v Písku. Ta dříve také sloužila školním potřebám. Konference se koná pod záštitou Ministerstva kultury ČR a ve spolupráci s Národním památkovým ústavem. Pořadatelem je Institut pro památky a kulturu. Na konferenci zazní příspěvky předních odborníků na danou problematiku (Karel Kibic, Jiří Škabrada nebo Jan Šimek a další), ale bude prostor i pro výměnu zkušeností a názorů v diskuzním bloku konkrétních příkladů z praxe.

www.konference.propamatky.cz

open call

POKOJE 2019

Osmý ročník přehlídky mladého umění **Pokoje 2019** proběhne ve dnech **8.–17. listopadu**. Společným tématem je tentokrát „svéráz“. Skrze něj budou Pokoje 2019 věnovány jedinečnosti, odlišnosti, specifitě či originalitě; projekty mohou tematizovat svéráz jednotlivce, skupiny nebo třeba samotného uměleckého vyjádření. Zájemci o účast z řad studentů v rámci ateliérů vysokých uměleckých škol mohou své přihlášky zasílat **do 31. srpna**, vystavující ateliéry budou vybrány na základě předložených projektů. Stejně jako v loňském roce proběhne i letos série přednášek, které budou tematicky navazovat na povahu přehlídky, a budou organizovány komentované prohlídky pro střední školy.

www.prehliidakpokej.cz

hlasování veřejnosti

ADAPTERRA AWARDS

Nadace Patnerství ve spolupráci s odborným garantem Integra Consulting letos poprvé pořádají soutěž **Adaptterra Awards**, která hledá a oceňuje nejlepší projekty, jež pomáhají přizpůsobit naše města, domy a krajinu změnám klimatu. Z pětadvaceti přihlášených českých projektů ozeleňování budov, městských ulic i krajiny vybrala odborná komise dvanáct finalistů, pro které můžete **do 25. září** hlasovat v internetovém hlasování. Každý hlasující má dva hlasy. Výsledky budou zveřejněny **4. listopadu** v Centru architektury a městského plánování (CAMP) v Praze, kde zároveň proběhne celostátní konference o adaptačních opatřeních na změnu klimatu a křest katalogu. Vítězný projekt v kategorii Volná krajina obdrží finanční ocenění, vítězové všech kategorií se mohou těšit na zahraniční exkurzi.

www.adaptterraawards.cz

soutěž

PAMÁTNÍK VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ (OSTRAVA)

Statutární město Ostrava vyhlásilo dvoufázovou otevřenou výtvarně-architektonickou soutěž **Památník válečných veteránů (Ostrava)**. Předmětem soutěže je návrh výtvarně-architektonického řešení památníku, pro který se předpokládá současné a nadčasové řešení komplexně pojímající i okolí místa jeho provedení, které vzejde ze stávající parkové úpravy při vhodném dořešení okolí navrženého památníku. Cílem vyhlášovatele je vytvořit prostor jak pro kontakt v místě se nacházejících a procházejících osob, tak i pro konání oficiálních vzpomínkových akcí, například Dne válečných veteránů. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **6. září**.

www.ostrava.cz

5. ROČNÍK STUDENTSKÉ ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE CENA ARCHITEKTA ANTONÍNA RAYMONDA

Statutární město Kladno ve spolupráci s architektem Davidem Vávrou, Českým centrem Tokio a kanceláří Raymond Architectural Design Office Inc. vyhlásilo 5. ročník studentské soutěže **Cena architekta Antonína Raymonda**. Předmětem soutěže je návrh revitalizace části sídliště Kročehlavy v Kladně. Město Kladno ve druhé polovině 20. století řešilo problematiku nárůstu obyvatel výstavbou sídlišť v katastrálním území Kročehlavy. Kročehlavy jsou největším kladenským sídlištěm, kde žije zhruba 27 000 lidí v panelových domech. Výhodou této části města je blízkost lesa Bažantnice a lesa Na Zabitém i pěší dostupnost nákupního centra Oaza. Dále se zde nachází objekt Spirály (volnočasové centrum pro děti). Významnou prostorovou i funkční dominantou je objekt bytového domu s bezbariérovými byty. Řešené území se vyznačuje vyššími domy a vyšší hustotou obyvatel. Typickým rysem současného stavu území je málo vzrostlých stromů mezi domy a problém s dopravou v klidu.

Soutěž je vyhlášena pro studenty architektury a krajinářské architektury, kteří v době vyhlášení soutěže nedosáhli věku 30 let a kteří vyhoví veškerým požadavkům stanoveným v soutěžních podmínkách. Soutěž je určena pro jednotlivé studenty, nikoli týmy, není určena pro postgraduální studenty. Hlavní cenou je dvoutýdenní pobyt v Japonsku spojený s prohlídkou realizací architekta Raymonda a návštěvou ateliéru Raymond Architectural Design Office v dubnu 2020 pro jednoho vítězného studenta. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **11. září**.

www.antoninraymond.cz

PARKOVACÍ DŮM U KRAJSKÉHO ÚŘADU (OSTRAVA)

Statutární město Ostrava vyhlásilo jednofázovou otevřenou projektovou architektonickou soutěž

Parkovací dům u krajského úřadu (Ostrava).

Předmětem soutěže je návrh architektonického řešení novostavby parkovacího domu na pozemcích p. č. 2634/8 a 2634/47 v k. ú. Moravská Ostrava a řešení souvisejícího parteru a návrh jeho úpravy v rámci řešeného území v rozsahu vymezeném dle soutěžních podkladů. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **13. září**.

www.ostrava.cz

REKONSTRUKCE KC SVRATKA A RADNICE, JUNDROV (BRNO)

Statutární město Brno, městská část Brno-Jundrov vyhlásila jednofázovou otevřenou projektovou architektonickou soutěž **Rekonstrukce KC Svatka a radnice v Jundrově**. Předmětem soutěže je řešení investičního záměru rekonstrukce ve smyslu změny dokončené stavby kulturního centra Svatka a radnice, nacházející se na ulici Veslařská 56 v Brně, v centrální části městské části Brno-Jundrov, a to i s návazností na její bezprostřední okolí. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **16. září**.

www.jundrov.info

JIŽNÍ ČÁST CENTRA PROSTĚJOVA

Statutární město Prostějov vyhlásilo jednofázovou otevřenou projektovou urbanistickou soutěž, jejímž předmětem je **řešení budoucího urbanistického uspořádání jižní části centra města Prostějova**, tedy přibližně území mezi nám. T. G. Masaryka a ulicí Wolkerovou, resp. ulicí Koželuhovou a Sušilovou. Součástí řešení bude jak návrh veřejných prostranství a jejich návazností a urbanistické struktury, tak lokace konkrétních objektů, jako jsou parkovací dům

či městská tržnice. Zvolený návrh bude následně rozpracován do podrobnosti územní studie pro řešené území. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **18. září**.

www.prostejov.eu

STARÁ HASIČKA (BRNO-KOMÍN)

Statutární město Brno, městská část Brno-Komín vyhlásila otevřenou jednofázovou projektovou architektonickou soutěž, jejímž předmětem je **návrh kulturního a společenského centra Stará hasička** (objekt bývalé hasičky). Součástí návrhu je také úprava přilehlého veřejného prostranství v rozsahu řešeného území, na kterém se pořádají společenské akce městské části (hody, vánoční slavnosti, koncerty apod.). Návrh bude zpracován v podrobnosti architektonické studie. Stávající stav Staré hasičky je již nevyhovující a měl by být modernizován. Objekt kulturního a společenského centra by měl disponovat multifunkčním prostorem, klubovny s odpovídajícím zázemím a měl by sloužit obyvatelům městské části. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **23. září**.

www.kambrno.cz

CENTRA OBCE STŘEDOKLUKY

Obec Středokluky vyhlásila jednofázovou projektovou architektonicko-urbanistickou soutěž **Centra obce Středokluky**. Předmětem soutěže je zpracování architektonicko-urbanistického návrhu za účelem nalezení co nejlepšího řešení center obce Středokluky, historického, současného a servisního centra obce. Předmětem soutěže je také umístění a řešení obecního úřadu s doplňkovými funkcemi a řešení objektu dobrovolných hasičů a technických služeb obce. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **30. září**.

www.stredokluky.cz